Samfunnsutvikling

Folkemøte

03.05.2016

Bengt Fasteraune

Arbeidsgruppe

- Bengt Fasteraune, ordfører
- Steinar Tronhus, ordfører
- Knut Nytun, politiker, dovre
- Per Inge Skotte, politiker, Lesja
- Elin Ulateig Austigard, tillitsvalgt Dovre
- Bjørn Johan Traasdahl, tillitsvalgt Lesja
- Anita Rogne Nilsen, tillitsvalgt Lesja
- Rigmor Bøe, forvaltnings- og utviklingssjef Lesja
- Inge Angård, plan- og utviklingssjef Dovre

Metodikk

- Utfordringer nasjonalt og lokalt
- Fokusområder geografisk i Lesja-Dovre
- Temabaserte fokusområder – beskrivelse av utviklingsmuligheter
- Hva sier kommuneplanene våre?
- Utgangspunkt i kommunestyrenes mandat – desentralisert struktur for en felles kommune
- Beskriver utfordringer, mål og veivalg

Hovedutfordringer

- Befolkningsnedgang (NG: 10% på 20 år)
- Reduksjoner i industrien på 90-tallet
- Omstrukturering i primær-næringene
- Reduksjoner i statlige arbeidsplasser
- Reiselivet i regionen - vekst i 2014-15 – enda større potensiale
- Nasjonalparker og randsoner – gir begrensninger , men også muligheter

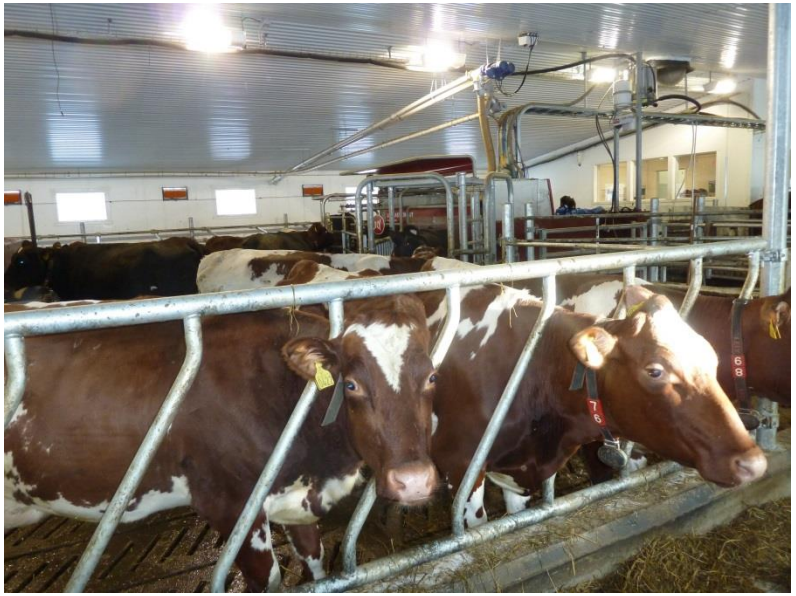

Nasjonale trender
- byer og tettsteder for framtida

- **Byer og tettsteder** får stadig en viktigere rolle i næringsutvikling og verdiskaping, og som motor for regional utvikling. Et levende sentrum med et variert tilbud av boliger, handel, tjenester og kultur er sentralt for byer og tettsteders attraktivitet og konkurransekraft.
- En **kompakt sentrumsutvikling** som tar vare på urbane kvaliteter, gang- og sykkelveger, blågrønne strukturer, møte- og lekeplasser bidrar også til bedret folkehelse og sikring av viktige natur- og landbruksarealer.

Utfordringer/veivalg (1)

- **Nedgang i folketallet og en gradvis eldre befolkning**
  - Videreutvikle tettstedene
  - Omdømmebygging, kommunikasjon med spes. ungdom, tilflyttertjeneste, romslighet overfor nye innbyggere
  - Framtidsrettet videregående skoletilbud

Utfordringer/veivalg (2)

- **Sysselsetting og næringsutvikling (for få nyetableringer, omstillings-utfordringer, behov for bredere jobbtilbud)**
  - Aktivt støtte- og veiledningsapparat – utvikle partnerskap m. næringslivet
  - Videreføre samarbeid med OFK/IN/Region (eks. programmet «Bedriftene i fokus»)
  - Utvikling av næringsområder
  - Markedsføring i reiselivet, ref. NPR
  - Lokalisering av hytteområder – for styrking av tettstedene
  - Samfersdsel - utvikling (tog, veg, bredbånd mv.)
  - Utvikling av landbruket
  - Gode modeller for lokal forvaltning av verneområder
  - Utvikling av yrkes-/praksismuligheter/kompetanse/karriereutvikling
  - Legge til rette for nye private og offentlige arbeidsplasser

Utfordringer/veivalg (3)

- **Bruk av plan- og bygningslovens verktøy**
  - Utbyggingsavtaler for å sikre gjennomføring av reguleringsplaner
  - Nye byggeområder legges nær tettstedene for å styrke disse
  - Mulighet for å bygge noe større hytter enn i dag
  - Arbeide aktivt for å utnytte eksisterende boligmasse som p.t. ikke er i bruk (ref. prosjektet «200 ledige hus»)

Utfordringer/veivalg (4)

- **Utvikling av differensierte botilbud**
  - Utvikle attraktive boligarealer nær tettsteder med basis sentrumsfunksjoner (maks 1-2 km unna)
  - Fortetting av botilbud i større tettsteder
  - Utvikle spesielle tomtealternativer (større/romsligere/spesiell utsikt osv.)
  - Mulighet for midlertidig omdisponering av hytter til boliger – etter visse kriterier

Fokusområder- hvordan utvikle disse videre? Stikkord:

- Bjorli - Lesjaverk (utvikling som turist- og hyttedestinasjon)
- Hjerkinn (fjell- og utmarksforvaltning, hytte-/turistutvikling - aktiviteter)
- Dovreskogen (beliggenhet nær regionsenteret, hytter, næring)
- Lesjaskog (Skoglund/Bekkefaret/sykehjem, aksen Lesjaskogsvatnet-Bjorli, Brann- og beredskap, off. tj.)
- Lesja (offentlige tjenester, fortetting/boliger, næring, kultur)
- Dovre (off. tjenester, næring, innfallsport til Grimsdalen)
- Dombås (bymessige tilbud/tjenester, fortetting/boliger, videregående skole, felles helsehus, næringsområder)

Tematiske fokusområder

- Videregående skole
- Tilrettelegging/jobbtrening for personer som faller utenfor ordinært arb.marked
- Beredskap
- Reiseliv og turisme
- Service og tjenesteytende næringer
- Integrering av nye innbyggere- bl.a. fremmedspråklige
- Kirka
- Landbruket
- Videreforedling basert på lokale ressurser
- Forvaltning og utvikling av utmarka
- Kommunikasjon
- Sentrumsutvikling
- Lag og foreninger som ressurser
- Store og små arrangementer

Eksempel-tettstedsutvikling

Eksempel - utvikling i Lesja

Foto: GD

Videregående skole for Lesja/Dovre

- **Renovering av eksisterende lokaler, også lokaler for vgs.**
- **Nybygg for vgs.**
  - **Klasserom**
  - **Lærerarbeidsplasser mv.**
- **Branntekniske investeringer**
- **Jordvarmeenergi**
  - eksisterende + nybygg
  - gymsal og svømmehall

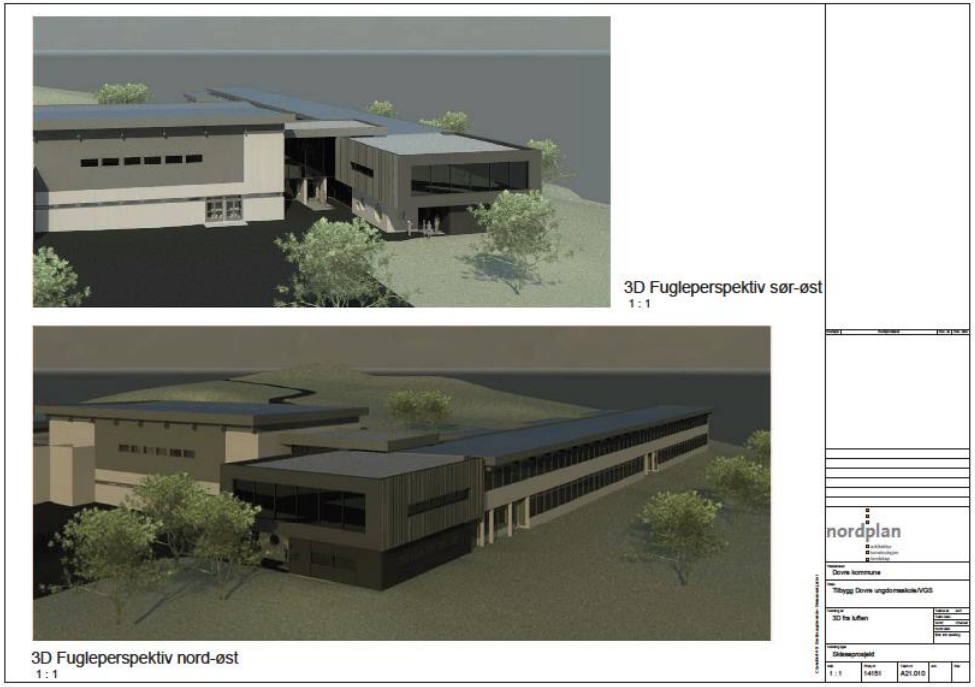

Felles næringsområde

Lesja-Dovre

- Jora Industribygg AS
- Brann- og beredskapssenteret
- Ambulansestasjon
- Eidefoss
- Lesja –Dovre Vekst
- Snøhetta Element AS (gml. Giax-bygget)
- Miljøstasjonen
- Ca. 120 pers. har arbeidet sitt knyttet til Jora

LS 2015 / NM skiskyting 2016 (Lesja-Dovre prosjekter i praksis)

Bjorli

- Ca. 1200 hytter
- Alpinanlegg
- Skiløyper
- Nytt veikryss/sykkel-veger/tettstedsutv.
- Utvikle aktiviteter og opplevelser
- Aksen Lesjaskogsvatnet-Bjorli - aktiviteter

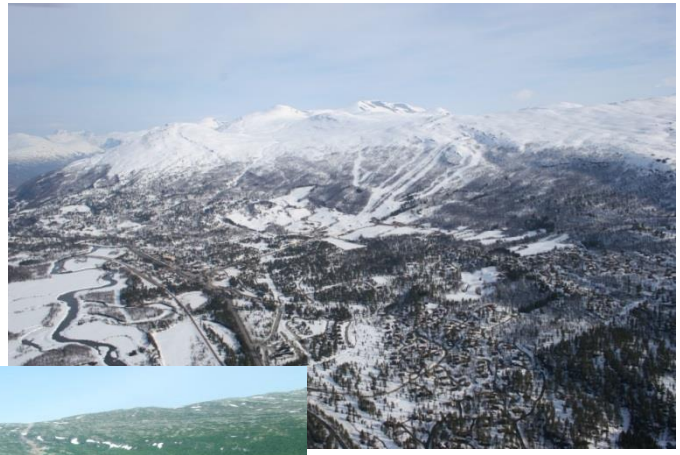

Hjerkinn - fra «kuler og krutt» og gruve til nasjonalparker/opplevelser

- Skytefeltadministrasjon=> Norsk Villreinsenter /Forvaltningsknutepunkt/ Hotell/Pilegrimssenter og besøkssenter
- OP-hytte på Tverrfjellet=> ”Viewpoint Snøhetta”
- Hjerkinndammen – fra slamdeponi til Dovres beste fiskevann
- Fuglehundsportens «Mekka»
- Snøheim gjenåpnet 2012
- Hytter
- Aktiviteter

Kulturbasert næringsutvikling

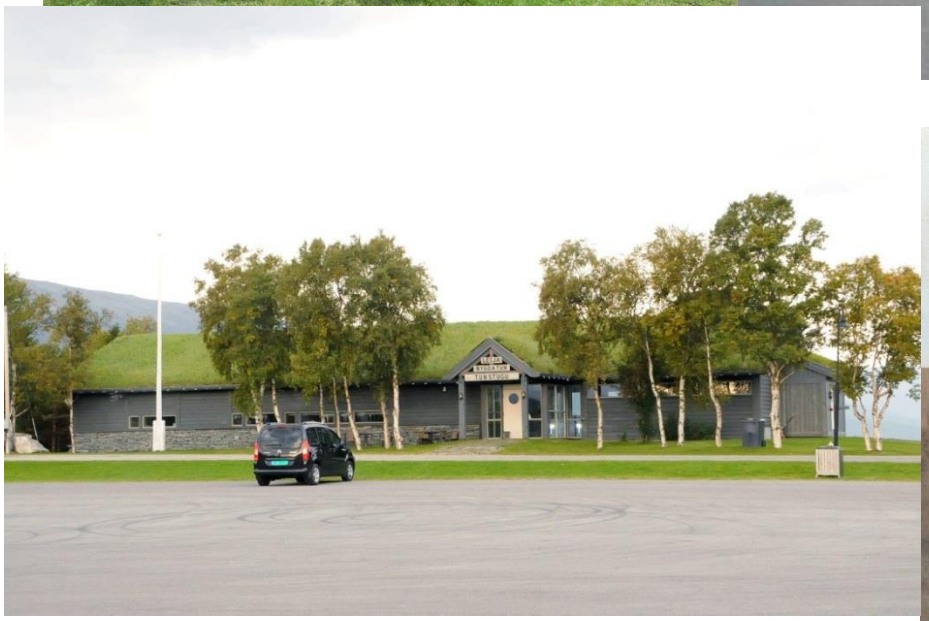

Brubygging (?)

- Norges største fjellkom-mune – nasjonal rolle?
- Vi er sammen om mye allerede – også utover kommunale tjenester
- Sterkere sammen enn hver for oss?
- Mulig å ta grep om framtida selv – ikke la andre styre